

Participatiejournaal zonnepark Spoolde

(VERTROUWELIJK DOCUMENT)

INLEIDING

Het project zonnepark Spoolde betreft het realiseren van een grondgebonden zonnepark van circa 1,5 hectare voor de duur van 25 jaar op het perceel naast de rioolwaterzuivering van WDO Delta aan de Spoolderenweg te Zwolle. Het waterschap werkt met het project aan haar beleidsdoel om energieneutraal te worden. Het zonnepark voorziet in een groot deel van het elektriciteitsverbruik van de RWZI Spoolde. Hierdoor hoeft op deze locatie minder energie ingekocht te worden en het draagt bij aan de energiezekerheid voor de rioolwaterzuivering. Door optimalisatie van de bedrijfsvoering (toekomstbestendigheid) en daarmee het verbeteren van de beschikbaarheid, betrouwbaarheid en betaalbaarheid van energie voor het waterschap, komen de voordelen hiervan ook terecht bij de inwoners van het beheersgebied van het waterschap. Het project heeft daarmee ook een maatschappelijke meerwaarde.

WDO Delta is zich bewust van de ruimtelijke impact van een zonnepark en heeft om deze reden een participatietraject met de omgeving doorlopen. Er hebben verschillende participatie- en communicatiemomenten plaatsgevonden, van de initiatieffase tot en met de definitieve planuitwerking. In dit document wordt hierop een toelichting gegeven.

STAKEHOLDERS

Betrokkene	Wijze van participatie	Opmerkingen/wensen	Uitkomst
Direct omwonenden	Persoonlijke gesprekken, inloopbijeenkomsten	- Groene inpassing, zicht op panelen beperken - Afstand tot woningen behouden	Verwerking in het plan door: - Realisatie landschappelijke inpassing waarbij rekening wordt gehouden met zichtlijnen
Overige omwonenden (straal ca. 500 m) en Spoolderbelangen	Inloopbijeenkomsten, informatiebrieven	- Behoud huidige bomen - Geluid omvormer beperken - Hoogte opstelling panelen beperken - Opwekking duurzame energie elders realiseren o.a. de daken op nabijgelegen bedrijventerrein of elders	- Bredere groenzone ter hoogte van Spoolderenweg 4 - Geen kap van bomen - Omvormer wordt buiten zonnepark, op terrein rwzi geplaatst - Hoogte panelen gereduceerd tot 1,5 m. Duurzame energieopwek op een andere locatie past niet in beleid waterschap. Vanuit het oogpunt van beschikbare en betrouwbare energie heeft het de voorkeur om opwek en verbruik dicht bij elkaar te brengen, zodat het elektriciteitsnetwerk niet onnodig wordt belast. Juist daarom is het belangrijk om gebruik te maken van deze locatie direct naast de rwzi, omdat daarmee de opgewekte energie zoveel mogelijk direct gebruikt wordt voor de zuiveringstaken van het waterschap.

			Wel is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor zonnepanelen op de daken van gebouwen op het nabijgelegen bedrijventerrein. Uit gesprek met de bestuur van de ondernemersvereniging bedrijventerrein Voorst blijkt dat zij dit niet willen en ook een eigen opgave voor duurzame opwekking kennen.
Natuur-monumenten	Afstemming van het plan	Bereikbaar houden hoogwatervluchtplaats	Toegang hoogwatervluchtplaats is in het plan geborgd
Rijkswaterstaat	Ambtelijke afstemming	Beheersaspecten, bereikbaarheid en veiligheid hoogwatervluchtplaats	Beheer en toegang is in het plan mogelijk. Toestemming om ter plaatse het wandelpad te realiseren.
Gemeente Zwolle	Ambtelijke afstemming	Landschappelijke inpassing en creëren meerwaarde voor omgeving. beheersaspecten, zonbeleid	- Inrichting door landschapsarchitect en meerwaarde door extra landschapselementen en recreatieve voorzieningen. - Aanscherping landschappelijke inpassing (soorten- en beplantingskeuze) - Beheerplan opgesteld
Provincie Overijssel	Ambtelijk vooroverleg en afstemming nieuw zonbeleid	Ruimtelijk beleid zonnepanelen	Past in provinciaal beleid

PARTICIPATIE- EN COMMUNICATIEMOMENTEN

Hieronder zijn de belangrijkste participatie- en communicatiemomenten beschreven:

17 oktober 2018 Eerste gesprek Spoolderenkweg 17

In dit gesprek is de intentie voor een zonnepark toegelicht.

Reactie op hoofdlijnen: positief over tijdelijke bestemming zonnepark, zoeken naar win-win situatie perceel tussen woning en zonnepark.

28 februari 2019 Eerste gesprek Spoolderenkweg 4

In dit gesprek is de intentie voor een zonnepark toegelicht.

Reactie op hoofdlijnen: panelen tot op de grens niet wenselijk, meewerking mogelijk als strook van circa 15 m diep en 60 à 70 m lang laagblijvend en gevarieerd groen wordt ingericht.

8 maart 2019 Eerste gesprek Spoolderenkweg 19

In dit gesprek is de intentie voor een zonnepark toegelicht.

Reactie op hoofdlijnen: wens om de panelen buiten gezichtsveld te houden.

19 augustus 2019 Eerste overleg Zwolle, Waterschap, Witteveen+Bos

Eerste concept-uitgangspunten voor zonnepark vastgesteld.

9 september 2019 Eerste gezamenlijk overleg – WDODelta en omwonenden Spoolderenkweg 4, 17 en 19

Doel: WDODelta heeft vanaf het begin de omwonenden die mogelijk zicht hebben op het zonnepark betrokken, om kansen en knelpunten op te halen. In dit overleg is de eerste aanzet van de overzichtstekening van de zonnepanelen en een principeopstelling getoond.

Reactie op hoofdlijnen:

- Waarom zonnepark op deze locatie?
- Principeopstelling met maximale hoogte 2,5 m is te hoog, ook hoogte aan voorzijde van 1,0 m is te hoog
- Plan kost belevingswaarde, graag goede landschappelijke inpassing
- Groene aankleding met onderhoudsplan voor komende jaren
- Geluid (omvormer) en weerkaatsing geluid, schittering panelen
- Mogelijkheden financiële participatie
- Behoud bomen rondom rwzi

Verwerking door WDODelta:

- Landschappelijke inpassing gemaakt
- Principeopstelling in definitieve plan is max 1,50 m hoog, grotere afstand tot randen zonnepark
- Er is een beheerplan opgesteld
- De omvormer wordt op het terrein van de rwzi geplaatst
- Er worden geen bomen gekapt, de omzoming van de huidige rwzi blijft behouden
- Financiële participatie wordt niet toegepast vanwege maatschappelijke opgave waterschap (verduurzaming helpt om stijging waterschapsbelasting te beperken)

Eerste inloopbijeenkomst voor omwonenden (straal ca. 500 m) 16 december 2019

Doel:

Toelichting op plannen, raadplegen alle omwonenden over ontwerp. Bij de inloopavond waren circa 20 geïnteresseerde omwonenden, Spoolderbelangen en de gemeente aanwezig.

Reactie op hoofdlijnen:

Sommige bewoners gaven aan moeite te hebben met het opofferen van het landschap voor een zonnepark. Omwonenden gaven mee om de zichtlijn vanaf de dijk bij voorkeur vrij te houden van zonnepanelen.

Er werden diverse vragen gesteld, met name over de reden van het plaatsen van het zonnepark op deze locatie, het kunnen participeren, mogelijkheden om het beoogde stuk grond af te graven, om de panelen te verlagen, en het uitdunnen van de bomenrij langs de rwzi. Deze werden tijdens de avond beantwoord, maar ook nog eens door middel van een verslag van de informatieavond die aan alle omwonenden is gestuurd.

Verwerking door WDODelta:

Versterking van de landschappelijke inpassing van het zonnepark, door middel van een groene zone met streekeigen beplanting, solitaire bomen, een wandelpad en een inrichting van het perceel tussen Spoolderenkweg 17.

2020 - medio 2021

De communicatie heeft enige tijd stilgelegen, o.a. vanwege intern beraad over financiële haalbaarheid en door beperkingen door Coronavirus (COVID-19).

9 juni 2021 Gesprek Spoolderenkweg 17 en 17a

Doel: concept landschappelijke inpassing bespreken

Reactie op hoofdlijnen:

- Verzoek om bij inrichting zonnepark rekening te houden met zicht
- Behoud houtsingel rondom rwzi
- Groene inrichting van perceel tussen woning en zonnepark, niet te massief maken
- Beheer perceel fruitbomen – mogelijkheid beweiden schapen
- Voorkomen overlast wandelpad – gebruik klaphek, geen parkeerplaats of andere voorzieningen
- Zicht op zonnepanelen zoveel mogelijk afschermen

Verwerking door WDO Delta:

- Verdere uitwerking landschappelijke inpassing
- Opstelling zonnepanelen verder uitwerken
- Geen parkeerplaats of andere voorzieningen, er komt een klaphek bij het wandelpad
- Perceel tussen woning en zonnepark wordt ingericht met nieuwe vegetatie

11 augustus 2021 Gesprek met Spoolderbelangen

Toelichting op het plan en een update van de stand van zaken. Uit het gesprek bleek dat zij de noodzaak voor een zonnepark begrijpen, maar een goede landschappelijke inpassing belangrijk vinden.

2022

Planvorming en intern onderzoek vanwege onduidelijkheid over de financiële haalbaarheid en ruimtelijke inpassingsopgave.

3 en 10 februari 2023 Gesprek Spoolderenkweg 17 + 17a

Doel: delen landschappelijke inpassing, waaronder uitwerking wandelpad.

Reactie op hoofdlijnen:

- Hoe is beheer geregeld?
- Voorstellen voor optimalisatie perceel tussen woning en zonnepark. Verzoek om bloemenweide te maken.
- Maatregelen om overlast te voorkomen: liever geen banken of parkeerterrein, geen trap de dijk op. Bij voorkeur aansluiten op bestaande laarzenpad.

Verwerking door WDO Delta: alle opmerkingen doorgevoerd.

10 februari 2023 Gesprek Spoolderenkweg 4

Doel: delen landschappelijke inpassing, waaronder uitwerking wandelpad.

Reactie op hoofdlijnen: zorgen over landschap, uitzicht en waardedaling. Hoe lager de panelen, hoe beter. Hoe is het onderhoud geregeld?

Verwerking door WDO Delta:

- De zonnepanelen komen zo laag mogelijk bij de grond.
- Groenzone ter plekke van woning is breder gemaakt en minder hoge struiken.

18 juli 2023 Tweede inloopbijeenkomst voor omwonenden (straal ca. 500 m) en gemeente

Doel: Nadat het project enige tijd heeft stilgelegen zijn alle bewoners en eigenaren in een straal van 500 meter rondom de locatie, Spoolderbelangen en overige geïnteresseerden opnieuw uitgenodigd. De gemeente was hierbij aanwezig. Hierin is de nader uitgewerkte landschappelijke inpassing getoond. Het doel van de avond was het informeren van de stand van zaken en het meedenken over de landschappelijke inpassing en het ophalen van eventuele bezwaren of kansen.

Reactie op hoofdlijnen:

Tijdens de avond werden kritische vragen gesteld over de noodzaak van een zonnepark op deze locatie, en hoe het plan past binnen het landelijke aangescherpte zonbeleid en het Nationaal Landschap IJsseldelta. Op de landschappelijke inpassing kwamen geen inhoudelijke opmerkingen.

Verwerking door WDO Delta:

Er heeft opnieuw ambtelijke afstemming plaatsgevonden met de provincie naar aanleiding van het aangescherpte zonbeleid. Hierin is bevestigd dat het plan past binnen het aangescherpte zonbeleid (goed ingepast zonnepark <2 ha in stads- of dorpsrand).

De landschappelijke inpassing is op verzoek van de gemeente Zwolle nog verder geoptimaliseerd.

Maart 2024 Nieuwsbrief omwonenden

Door middel van een nieuwsbrief aan omwonenden (straal 500 m) zijn zij geïnformeerd over het voornemen om een vergunningaanvraag in te dienen (zie bijlage). Ook is in de brief een samenvatting van de gestelde vragen tijdens de inloopbijeenkomst gegeven en zijn deze beantwoord. Daarbij is duidelijkheid gegeven over de locatiekeuze, de noodzaak en hoe het plan past binnen het aangescherpte provinciale zonbeleid.

NIEUWSBRIEF

Plan Zonnepark Spoolde

nr. 01 | 01 maart 2024

Contact

Heeft u vragen over dit project? Is er iets niet duidelijk of wilt u meer informatie? Neem dan gerust contact op met Dinant Hommes (omgevingsmanager van het waterschap) via:

(t) 088 – 233 1200

(e) dinanthommes@wdodelta.nl

(w) wdodelta.nl/contact

Duurzaam energie opwekken: ook uw waterschap draagt daaraan bij!

Inwoners en bedrijven nemen steeds vaker initiatief om zelf energie op te wekken met behulp van de zon: zonnepanelen op daken, op braakliggend terrein of bijvoorbeeld op water. Ook Waterschap Drents Overijsselse Delta zoekt naar mogelijkheden om duurzame energie op te wekken. Om zo bij te dragen aan een beter klimaat voor de toekomst en te zorgen voor voldoende beschikbare, betrouwbare en betaalbare energie. Hiermee kan een goede uitvoering van de taken van het waterschap ook in de toekomst blijven plaatsvinden. Het heeft onze voorkeur om deze opwek zo dicht mogelijk bij het verbruik te realiseren. Eén van de geschikte locaties betreft de grond naast de rioolwaterzuivering Spoolde aan de Spoolderenkweg in Zwolle. Om de realisatie mogelijk te maken, wil het waterschap een vergunningsaanvraag indienen bij de gemeente Zwolle.

Tijdens de laatste inloopbijeenkomst van 18 juli 2023 hebben wij de plannen voor een zonnepark op deze locatie gepresenteerd en toegelicht. Veel bewoners uit de omgeving bezochten deze bijeenkomst. Met deze nieuwsbrief blikken we terug op de inloopbijeenkomst en vertellen we meer over het vervolgtraject.

Het plan

Het beoogde zonnepark heeft een oppervlakte van ongeveer 1,5 hectare met zonnepanelen in oost-westopstelling. Op deze manier kan de energieopwekking gelijkmatig over de dag worden verdeeld. Het plan is om de panelen tot maximaal 1,50 meter hoog te laten komen. Het blijft hierdoor mogelijk om over de panelen heen te kijken. Tussen de panelenrijen willen we een afstand van ongeveer 2,25 meter aanhouden, waardoor het geheel niet te massief wordt en er voldoende openheid blijft. Het terrein willen we extensief beheren, waardoor zich een kruidenrijk grasland kan ontwikkelen (zie kaart).

Uiteraard heeft het zonnepark gevolgen voor de omgeving, met name voor de direct omwonenden. Met hen zijn we dan ook vroegtijdig om tafel gegaan om de inpassing van het zonnepark in de omgeving verder vorm te geven. Daarnaast hebben we de input uit de inloopbijeenkomsten gebruikt om een zorgvuldig inpassingsplan te maken en de hinder zo veel mogelijk te beperken. Ons plan is om met een aantal natuurlijke aanpassingen het landschap te versterken, waardoor het zonnepark goed wordt ingepast en een kwaliteitsimpuls wordt gegeven aan de omgeving. Zo willen we aan de noordzijde, langs de Spoolderenkweg, een groene zone creëren met een wandelpad (struinp pad) en een houtwal. Dit onttrekt vanaf de Spoolderenkweg het zonnepark zoveel mogelijk aan het zicht. Het doel is om het perceel ten westen van het zonnepark geheel te gebruiken voor de landschappelijke inpassing, met een combinatie van bomen en struiken. Verder maken we een nieuwe recreatieve wandelroute tussen de Spoolderenkweg en de bestaande opgang naar de IJsseldijk.

Inloopbijeenkomst 18 juli 2023

Tijdens de inloopbijeenkomst zijn diverse vragen gesteld die we graag in deze nieuwsbrief nog eens toelichten.

Waarom wil het waterschap op deze locatie een zonnepark realiseren en niet aansluiten bij lopende zon- en windenergieprojecten elders?

Het waterschap heeft als doel om in 2025 elektriciteitsneutraal en in 2030 energieneutraal te zijn. Energieneutraal wil zeggen dat we evenveel energie duurzaam opwekken als dat we verbruiken. Het waterschap streeft daarbij ook naar voldoende beschikbare, betrouwbare en betaalbare energie voor een goede en toekomstbestendige uitvoering van haar taken. Dit is in het belang van de bewoners en gebruikers in het werkgebied van het waterschap. Hierbij kijkt het waterschap naar alle mogelijkheden om dit te bereiken, waaronder lopende duurzame energieprojecten.

Vanuit het oogpunt van beschikbare en betrouwbare energie heeft het de voorkeur om opwek en verbruik dicht bij elkaar te brengen, zodat het elektriciteitsnetwerk niet onnodig wordt belast. Juist daarom is het belangrijk om gebruik te maken van deze locatie direct naast de rwzi, omdat daarmee de opgewekte energie zoveel mogelijk direct gebruikt wordt voor de zuiveringstaken van het waterschap.

Mag dit zonnepark in een gebied wat onderdeel uitmaakt van het Nationaal Landschap IJsseldelta?

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in een nationaal landschap zijn mogelijk als de kernkwaliteiten van het landschap behouden blijven of doorontwikkeld worden. Bij de planvorming voor het zonnepark sluit het waterschap aan bij de uitgangspunten van het Landschapsontwikkelingsplan. Zo behouden we de zichtlijnen vanaf en naar de dijk, versterken we het landschap door de aanleg van streekeigen beplanting en ontstaat er recreatief medegebruik door de nieuwe wandelroute tussen de Spoolderenkweg en de IJsseldijk.

Past het initiatief binnen het aangescherpte overheidsbeleid voor zonnepanelen op landbouwgrond?

Onlangs heeft de provincie Overijssel haar nieuwe ontwerp-zonbeleid vastgesteld. Hierin is het beleid voor zonnepanelen op landbouw- en natuurgebieden aangescherpt. In het nieuwe beleid is een aantal belangrijke uitzonderingen benoemd. Een zelfstandige opstelling van zonnepanelen in de Groene Omgeving is mogelijk, mits aansluitend op een stads- of dorpsrand, goed ingepast in het landschap en met een maximumoppervlak van 2 ha aan zonnepanelen.

Het initiatief bevindt zich volgens de Omgevingsvisie Overijssel in de Groene Omgeving en in de stadsrand van Zwolle, aansluitend aan de rioolwaterzuivering en het industrieterrein Voorst aan de Spoolderenkweg. De rioolwaterzuivering is een belangrijke nutsvoorziening. Door te investeren in een groene inpassing voldoet het plan ook aan de provinciale Kwaliteitsimpuls zonnevelden en de Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden. De oppervlakte van het zonnepark valt ruim binnen de bovengrens van 2 hectare. Op basis hiervan past het zonnepark binnen het beleid van de provincie.

Hoe wordt het toekomstige beheer geborgd?

Zoals voor alle terreinen zal ook voor het zonnepark een Groenbeheersplan door het waterschap worden opgesteld in afstemming met de onderhoudspartijen. Hierin wordt vastgelegd wat het streefbeeld is van met name de groensingel om het zonnepark en hoe dit onderhouden kan worden. Het beheer bestaat uit begrazing (perceel naast het zonnepark), snoeiwerk en maaionderhoud van het recreatiepad. Het waterschap zoekt hierbij samenwerking met de omgeving.

Vervolg

Om het zonnepark te kunnen realiseren, is een omgevingsvergunning nodig om gedurende 25 jaar af te wijken van het omgevingsplan. De huidige bestemming, agrarisch met waarden, blijft daarbij behouden. Het waterschap is van plan om de aanvraag omgevingsvergunning in het tweede kwartaal van 2024 in te dienen bij de gemeente Zwolle. Zodra er meer nieuws is over de planprocedure, zullen we u opnieuw informeren.

